

Bacalaureat Geografie

Teme recapitulative
30 de teste, după modelul M.E.N.

Cuvânt-înainte	5
Programa de examen pentru disciplina Geografie	7
Teme recapitulative	9
A. EUROPĂ ȘI ROMÂNIA – ELEMENTE GEOGRAFICE DE BAZĂ	9
1. Spațiul românesc și spațiul european	9
2. Elemente fizico-geografice definitorii ale Europei și ale României	12
3. Elemente de geografie umană ale Europei și ale României	27
4. Mediu înconjurător și peisaje	38
5. Regiuni geografice în Europa și în România	40
6. Țările vecine României	41
B. ROMÂNIA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ	43
1. Formarea Uniunii Europene. Evoluția integrării europene	43
2. Caracteristici geografice, politice și economice actuale ale Uniunii Europene	44
3. Statele Uniunii Europene	45
4. România ca parte a Uniunii Europene	47
5. Problema energiei în Uniunea Europeană și în România	47
C. EUROPĂ ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ	48
Teste după modelul M.E.N.	50
Bareme de evaluare și notare	165
Teme recapitulative	165
Teste după modelul M.E.N.	176

Teme recapitulative

A. EUROPA ȘI ROMÂNIA – ELEMENTE GEOGRAFICE DE BAZĂ

1. Spațiul românesc și spațiul european

I. Completați spațiile libere din propozițiile de mai jos cu informația corectă:

1. Europa și Asia formează o masă continentală denumită ...
2. Limita dintre Europa și Asia este dată de Munții ...
3. Istrul ponto-baltic desparte Europa continentală de Europa ...
4. Țările baltice situate în Europa Nordică se numesc, dinspre nord spre sud: ..., ... și ...
5. Față de istrul ponto-baltic, România este situată spre ...
6. Ponderea reliefului carpatic, raportat la teritoriul țării noastre, reprezintă aproximativ ...%.
7. Pe Glob, România este situată la jumătatea distanței dintre ... și ...
8. Reprezintă o graniță în totalitate fluvială, granița României cu statul numit ...
9. Cea mai vestică localitate din țara noastră este localitatea ...
10. Se desfășoară pe direcția NE-SV granița României cu ...
11. O mică parte din granița de nord a României este realizată de râul ...

II. Citiți cu atenție afirmațiile de mai jos și încercuiți litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Punctul extrem vestic al Europei este:
a. Capul Nord;   b. Capul Matapan;   c. Capul Roca;   d. Insula Creta.
2. Reprezintă caracteristici ale continentului Europa:
a. țărmurile foarte sinuoase și existența unor mări interioare;
b. lipsa peninsulelor și prezența unui număr mare de insule;
c. masivitatea continentului și vechimea mare a formelor de relief;
d. organizarea naturală pe fâșii latitudinale, paralele și masivitatea continentului.
3. Caracterul „pontic” al țării noastre este dat de:
a. ieșirea României la Marea Neagră;
b. prezența reliefului glaciar;
c. deschiderea largă spre Câmpia Panonică;
d. situarea celei mai mari părți din lanțul carpatic pe teritoriul țării noastre.
4. Poarta de intrare a fluviului Dunărea în țara noastră o constituie localitatea:
a. Zimnicea;   b. Baziaș;   c. Drobeta-Turnu Severin;   d. Moldova Nouă.
5. În Europa, România are o suprafață apropiată cu cea a statului:
a. Luxemburg;   b. Rusia;   c. Grecia;   d. Uganda.
6. Caracterul temperat al climatului Europei este dat de:
a. poziția pe continent;   b. curenții oceanici;
c. dispunerea principalelor trepte de relief;   d. poziția pe glob.
7. Centrul geometric al României este situat în apropierea intersecției dintre:
a. paralela de 45° lat. N și meridianul de 25° long. E;
b. paralela de 46° lat. N și meridianul de 25° long. E;
c. paralela de 45° lat. S și meridianul de 25° long. V;
d. paralela de 46° lat. N și meridianul de 45° long. E.
8. România este situată, în cadrul continentului, în:
a. Europa Nordică;   b. Europa Sudică;   c. Europa Centrală;   d. Europa Estică.

9. Față de Marea Neagră, România este situată în partea de:

- a. NE; b. SE; c. NV;

d. SV.

10. Sunt componente esențiale ale teritoriului țării noastre:

- a. Dunărea, Depresiunea colinară a Transilvaniei, Marea Neagră;
 b. Munții Carpați, Delta Dunării, Mureșul;
 c. Depresiunea colinară a Transilvaniei, Delta Dunării, Munții Carpați;
 d. Munții Carpați, Marea Neagră, Dunărea.

11. Legătura României cu centrul și vestul Europei se realizează prin:

- a. Câmpia Română;
 b. Dealurile de Vest;
 c. Dunăre;
 d. Câmpia de Vest.

12. Sunt consecințe fizico-geografice ale poziției României în cadrul continentului Europa:

- a. climatul continental excesiv și vegetația predominantă de stepă;
 b. climatul oceanic și vegetația de tundră;
 c. climatul temperat și vegetația bogată;
 d. climatul continental moderat și vegetația bogată.

13. Din lungimea totală a fluviului Dunărea, este limitrof sau traversează teritoriul țării noastre un segment de:

- a. 38%; b. 48%; c. 30%; d. 40%.

III. Răspundeți, pe scurt, la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Definiți termenul *romanitate orientală*.

2. Referitor la spațiul geografic european, notați trei caracteristici.

3. Se dă afirmația: *România este o țară carpatică*. Aduceți două argumente prin care să susțineți această afirmație.

4. Citiți cu atenție enunțul: *România este așezată în emisfera nordică, la intersecția paralelei de 45° latitudine nordică cu meridianul de 25° longitudine estică. În latitudine, România se întinde între 43°37' și 48°15' latitudine nordică, iar în longitudine între 20°15' și 29°41' longitudine estică*.

Ştiind că lungimea reală a unui grad de latitudine este de cca 111 km, iar lungimea reală a unui grad de longitudine (la latitudinea de 45°) este de cca 79 km, calculați:

- a. La ce distanță (în km) față de Ecuator se află paralela de 45° latitudine nordică?
 b. La ce distanță (în km) se află paralela de 25° longitudine estică față de meridianul de 0°?
 c. Ce distanță (în km) este între extremitățile de nord și de sud și cele de est și de vest ale țării noastre?

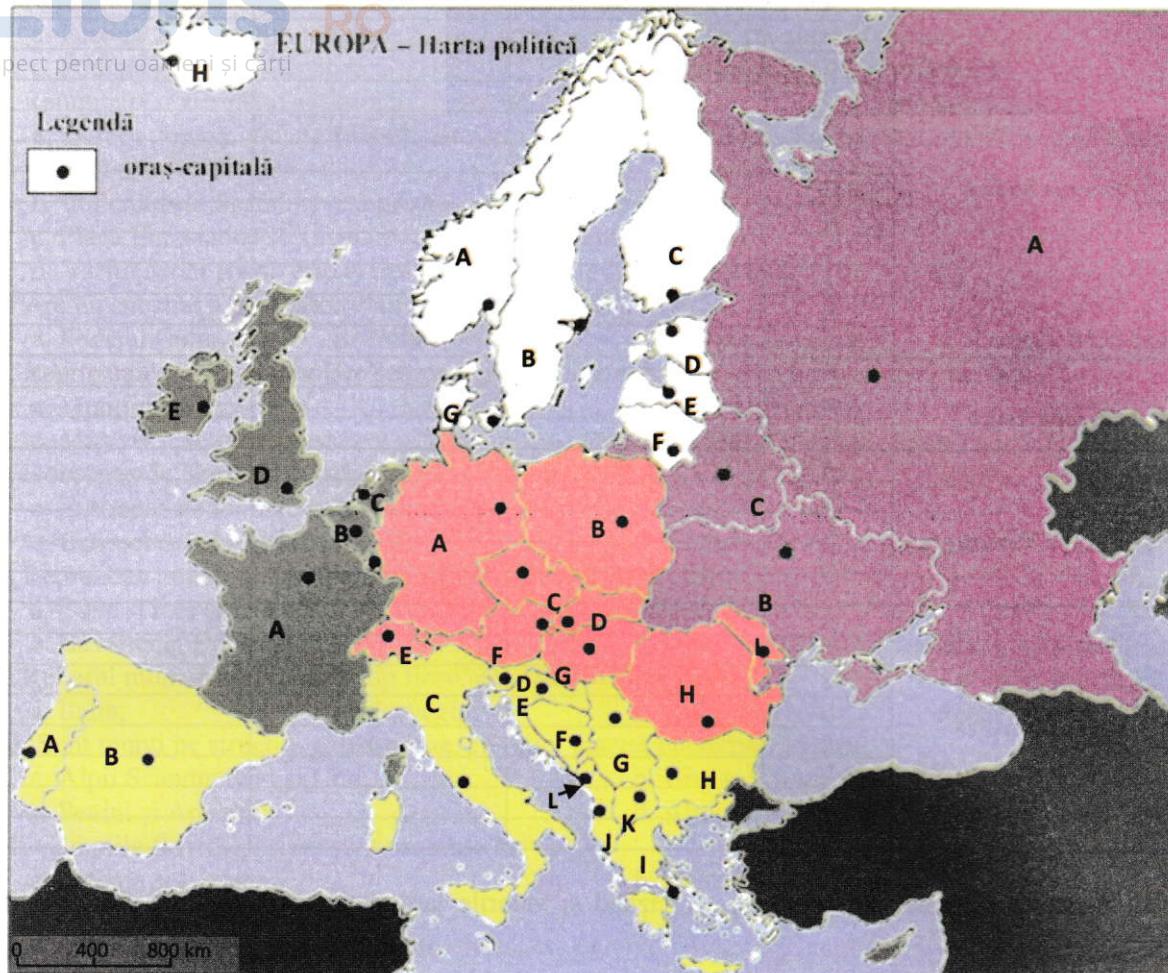
5. Citiți denumirile statelor de mai jos și subliniați cu o linie denumirile statelor mici ale Europei: San Marino, Italia, Olanda, Danemarca, Monaco, Malta, Letonia, Vatican, Elveția, Cipru, Austria, Andorra, Liechtenstein, Grecia, Germania, Luxemburg.

6. Comparați Germania cu Grecia, identificând două asemănări și două deosebiri privind aspectele legate de poziția geografică și limitele acestora.

7. Explicați consecințele așezării României în cadrul continentului.

8. Se dă afirmația: *România este o țară danubiană și pontică*. Aduceți câte două argumente, pentru fiecare element, în sprijinul susținerii acestei afirmații.

9. Pe harta de pe pagina următoare sunt reprezentate statele Europei (cu excepția statelor mici), cu litere și capitalele lor, cu buline.

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Notați:

- Denumirea statului situat în estul statului mediteranean marcat, pe hartă, cu litera **F**.
- Litera corespunzătoare, de pe hartă, a statului Europei Estice pe teritoriul căruia se întind Munții Ural.
- Denumirea fluviului care traversează statul Europei Centrale marcat, pe hartă, cu litera **D**.
- Litera corespunzătoare, de pe hartă, a:
  - statului mediteranean pe teritoriul căruia se află Capul Roca;
  - statului nord-european pe teritoriul căruia se află Capul Nord;
  - statului mediteranean pe teritoriul căruia se află Capul Tarifa.

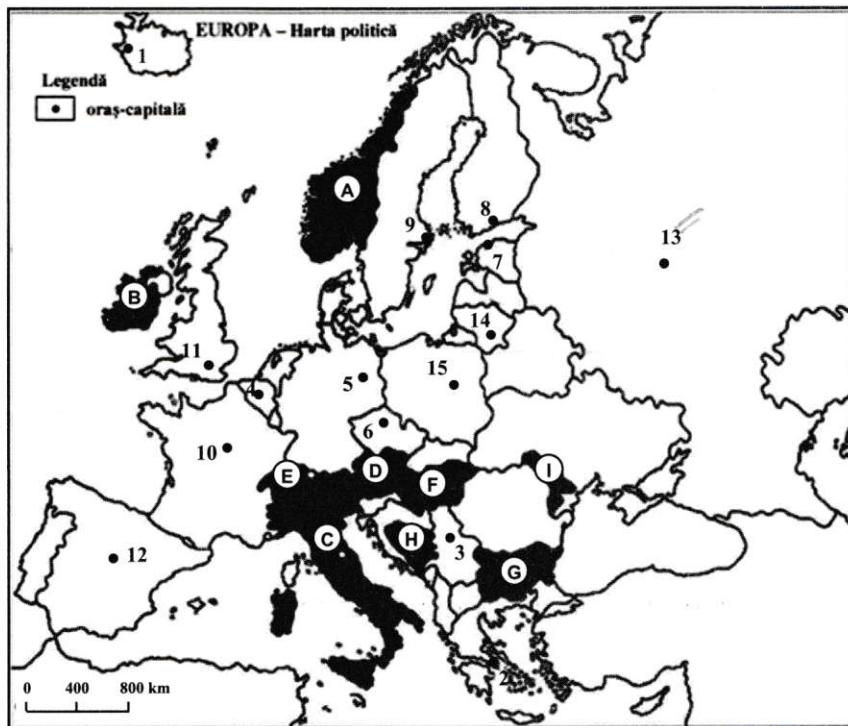
2. Completați tabelul de mai jos:

Regiunea geografică	Litera de pe hartă	Statul	Capitala	O unitate de relief
Europa Centrală	A			
	B			
	C			
	D			
	E			
	F			
	G			
	H			
	I			

Teste după modelul M.E.N.

Testul 1

Subiectul I (30 de puncte)

Harta de mai sus se referă la subiectul I A – E. Pe hartă sunt marcate state (cu litere) și orașe-capitală (cu numere).

A. Precizați:

1. numele statelor marcate, pe hartă, cu literele B și D;
2. numele orașelor-capitală marcate, pe hartă, cu numerele 12 și 14.

4 puncte

B. Scrieți, pe foaia de examen, răspunsurile corecte care completează propozițiile de mai jos:

1. Statul marcat, pe hartă, cu litera A are ieșire la Marea ...
2. Cel mai nou stat membru al UE se învecinează spre nord cu statul marcat, pe hartă, cu litera ...
3. Statul marcat, pe hartă, cu litera G ocupă partea nordică a Peninsulei ...

6 puncte

C. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

1. Munții Penini sunt situați pe teritoriul statului a cărui capitală este marcată, pe hartă, cu numărul:
a. 11   b. 2   c. 12   d. 10
2. Orașul marcat, pe hartă, cu numărul 8, este capitala statului:
a. Norvegia   b. Finlanda   c. Suedia   d. Estonia
3. Fluvial Po (Pad) străbate partea nordică a statului marcat, pe hartă, cu litera:
a. D   b. E   c. F   d. C
4. Valoare ridicată a densității medii a populației se înregistrează în statul marcat, pe hartă, cu litera:
a. A   b. C   c. G   d. I

2 puncte

2 puncte

2 puncte

2 puncte

5. Orașul-capitală situat la cea mai mare latitudine, de pe teritoriul Europei, este marcat, pe hartă, cu numărul:

Respectiv a. 9 b. 8 c. 1 d. 13

2 puncte

D. Precizați trei deosebiri între clima statului marcat, pe hartă, cu litera A și clima statului marcat cu litera G.

Nota 1: Deosebirile se pot referi la oricare dintre următoarele elemente de climă: tip de climă, temperaturi medii anuale, precipitații medii anuale, vânturi, factori care determină și influențează clima, amplitudine termică.

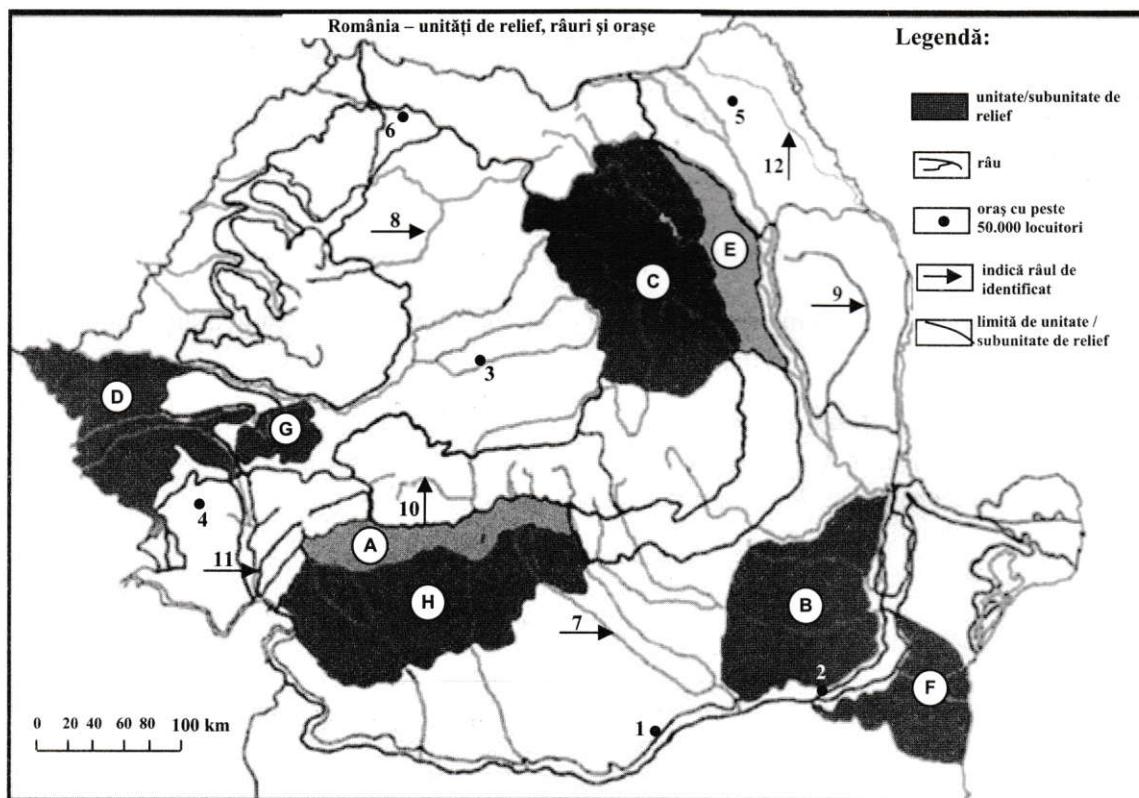
Nota 2: Punctajul complet va fi acordat numai dacă cele trei deosebiri vor fi prezentate comparativ și nu separat.

6 puncte

E. Precizați două argumente care să demonstreze că statul marcat, pe hartă, cu litera C prezintă un sistem de transport diversificat, funcțional și modern.

4 puncte

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Harta de mai sus se referă la subiectul II A – E. Pe hartă sunt marcate unități de relief (cu litere), orașe (cu numere de la 1 la 6) și râuri (cu numere de la 7 la 12).

A. Precizați:

1. numele râurilor marcate, pe hartă, cu numerele 11 și 12;
2. numele orașelor marcate, pe hartă, cu numerele 1 și 3.

4 puncte

B. Scrieți, pe foaia de examen, răspunsurile corecte care completează propozițiile de mai jos:

1. Lacul Vidra a fost amenajat pe râul marcat, pe hartă, cu numărul ...
2. Cel mai important centru siderurgic din perioada interbelică este orașul marcat, pe hartă, cu numărul ...
3. Crovurile sunt forme de relief care apar frecvent în unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera ...

6 puncte

C. Scrieți, pe foaia de examen, răspunsurile corecte care completează propozițiile de mai jos:

1. Relieful vulcanic este cel mai bine reprezentat în unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera:
a. G   b. A   c. C   d. F   **2 puncte**
2. Unitatea montană în care s-a dezvoltat un oraș mare este situată la sud de unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera:
a. C   b. G   c. A   d. H   **2 puncte**
3. Temperaturi medii anuale de peste 11°C sunt specifice unității de relief marcate, pe hartă, cu litera:
a. A   b. E   c. H   d. F   **2 puncte**
4. Sare și petrol se exploatează din unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera:
a. A   b. B   c. D   d. E   **2 puncte**
5. Reprezintă un centru al industriei metalurgiei neferoase orașul marcat, pe hartă, cu numărul:
a. 5   b. 6   c. 3   d. 4   **2 puncte**

D. Precizați două deosebiri și o asemănare între relieful unității marcate, pe hartă, cu litera C și relieful unității marcate cu litera G.

Nota 1: Deosebirile și asemănarea se pot referi la oricare dintre următoarele aspecte ale reliefului: mod de formare, tipuri de roci pe care s-a format relieful, altitudini, înclinare, fragmentare, tipuri de relief.

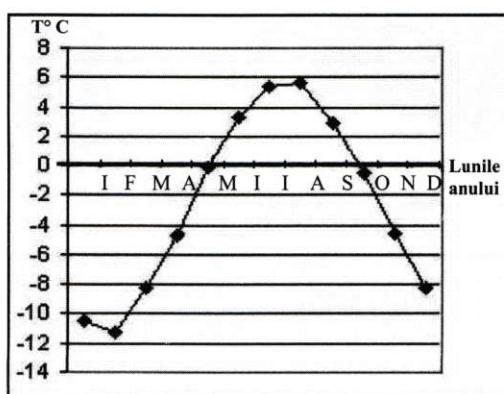
Nota 2: Punctajul complet va fi acordat numai dacă cele două deosebiri și asemănarea vor fi prezentate comparativ și nu separat.   **6 puncte**

E. Prezentați:

1. o cauză care explică valorile mici ale precipitațiilor medii anuale din unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera F;
2. un factor care a determinat amplasarea unei mari termocentrale în unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera H.   **4 puncte**

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Graficul de mai jos se referă la subiectul III A – B și prezintă evoluția valorilor temperaturii medii lunare la o stație meteorologică din Munții Carpați.

A. Precizați:

- luna în care se înregistrează valoarea maximă a temperaturii medii lunare;
- luna în care se înregistrează valoarea minimă a temperaturii medii lunare;
- valoarea maximă a temperaturii medii lunare;
- valoarea minimă a temperaturii medii lunare.

4 puncte

B. Precizați:

- modul de calcul al temperaturii medii anuale;

2. numărul de luni în care valoarea temperaturii medii lunare este negativă;
3. un factor determinant al variației temperaturilor medii lunare.

6 puncte

Respect pentru oameni și cărți

C. Pentru Bulgaria, precizați:

1. un stat vecin, membru al UE;
2. două unități de relief;
3. un tip de climă;
4. două râuri sau fluvii;
5. un oraș-port maritim și un oraș-port fluvial;
6. o cultură agricolă tradițională;
7. o regiune turistică.

10 puncte

Tabelul de mai jos se referă la subiectul III D și cuprinde date referitoare la numărul de locuitori și suprafața statelor Portugalia și Suedia.

Statul	Suprafața (km ²)	Populația (nr. loc.)
Portugalia	92.390	9.016.595
Suedia	449.960	10.605.871

D. Precizați:

1. valoarea densității medii a populației, calculată pentru fiecare stat în parte;
2. o cauză care determină diferența de densitate a populației dintre cele două state.

6 puncte

E. Precizați doi factori care au condus la creșterea suprafețelor afectate de degradarea accentuată a terenurilor în Europa Centrală.

4 puncte

Teme recapitulative

A. EUROPA ȘI ROMÂNIA – ELEMENTE GEOGRAFICE DE BAZĂ

1. Spațiul românesc și spațiul european

I. 1. Eurasia. 2. Ural. 3. peninsulară. 4. Estonia, Letonia, Lituania. 5. vest. 6. 30%. 7. Ecuator și Polul Nord. 8. Republica Moldova. 9. Beba Veche. 10. Ungaria. 11. Tisa.

II. 1. c. 2. a. 3. a. 4. b. 5. c. 6. d. 7. b. 8. c. 9. c. 10. d. 11. c. 12. d. 13. a.

III. 1. Se va defini termenul cerut. 2. Se vor nota trei caracteristici referitoare la spațiul european, dintre următoarele: țărmuri sinuoase, întinse peninsule marginale, numeroase insule, organizare naturală pe fâșii latitudinale paralele, mări interioare. 3. Se vor aduce două argumente care să susțină afirmația că România este o țară carpatică (de ex. deoarece 55% din lanțul carpatic se desfășoară la noi în țară iar ponderea reliefului carpatic în România este de 60%). 4. a. 4995 km; b. 1975 km; c. 475,08 km; 721,54 km. 5. San Marino, Monaco, Malta, Vatican, Andorra, Liechtenstein. 6. Se vor compara cele două state (Germania și Grecia), identificându-se două asemănări și două deosebiri referitoare la poziția geografică și limitele acestora. 7. Se vor arăta consecințele ce decurg din așezarea României aproape în centrul continentului. 8. Se vor aduce două argumente care să susțină afirmația conform căreia România este o țară danubiană și pontică: 97% din teritoriul țării este situat în bazinul hidrografic al Dunării, 38% din cursul Dunării se află pe teritoriul României, zona de vârsare a Dunării este pe teritoriul țării noastre (Delta Dunării), aproape toate râurile din România se varsă în Dunăre; România are ieșire la Marea Neagră, numită în trecut „Pontus Euxinus”. 9. 1. a. Serbia; b. A; c. Dunărea; d. A, A, B.

2.

Regiunea geografică	Litera de pe hartă	Țara	Capitala	O unitate de relief (exemple)
Europa Centrală	A	Germania	Berlin	Podișul Bavariei
	B	Polonia	Varșovia	Podișul Lublin
	C	Cehia	Praga	Podișul Cehiei
	D	Slovacia	Bratislava	Munții Carpați
	E	Elveția	Berna	Munții Alpi
	F	Austria	Viena	Munții Alpi
	G	Ungaria	Budapesta	Câmpia Panoniei
	H	România	București	Munții Carpați
	I	Moldova	Chișinău	Câmpia Bălți
Europa Sudică	A	Portugalia	Lisabona	Sierra Da Estrela
	B	Spania	Madrid	Podișul Meseta
	C	Italia	Roma	Munții Apenini
	D	Slovenia	Ljubljana	Podișul Karst
	E	Croatia	Zagreb	Alpii Dinarici
	F	Bosnia-Herțegovina	Sarajevo	Alpii Dinarici
	G	Serbia	Belgrad	Câmpia Voivodinei
	H	Bulgaria	Sofia	Munții Balcani
	I	Grecia	Atena	Munții Pindului
	J	Albania	Tirana	Munții Albaniei
Europa Estică	K	Macedonia	Skopje	Munții Dinarici
	L	Muntenegru	Podgorica	Munții Alpii Dinarici
	A	Rusia	Moscova	Câmpia Europei de Est
	B	Ucraina	Kiev	Podișul Donețk
	C	Belarus	Minsk	Câmpia Belarusă

	A	Franța	Paris	Masivul Central Francez
	B	Belgia	Bruxelles	Podișul Ardeni
Europa Vestică	C	Olanda	Amsterdam/Haga	Câmpia Olandei
	D	Marea Britanie	Londra	Munții Penini
	E	Irlanda	Dublin	Câmpia Irlandei
	A	Norvegia	Oslo	Alpii Scandinavi
	B	Suedia	Stockholm	Alpii Scandinavi
	C	Finlanda	Helsinki	Câmpia Finlandei
Europa Nordică	D	Estonia	Tallinn	Câmpia Europei de Est
	E	Letonia	Riga	Câmpia Europei de Est
	F	Lituania	Vilnius	Câmpia Europei de Est
	G	Danemarca	Copenhaga	Câmpia Danemarcei
	H	Islanda	Reykjavik	Podișul Islandei

3. Se vor nota punctele extreme ale României, precizând și valoarea latitudinii și longitudinii fiecărui dintre acestea:
- în nord: Horodiștea: $48^{\circ}15'06''$ lat. N; $26^{\circ}42'05''$ long. E;
  - în sud: Zimnicea: $43^{\circ}37'07''$ lat. N; $25^{\circ}23'32''$ long. E;
  - în est: Sulina: $45^{\circ}09'36''$ lat. N; $29^{\circ}41'24''$ long. E;
  - în vest: Beba Veche: $46^{\circ}07'27''$ lat. N; $20^{\circ}15'44''$ long. E.

2. Elemente fizico-geografice definitorii ale Europei și ale României *

Relieful major (trepte, tipuri și unități de relief)

I. 1. Ural. **2.** fluvio-glaciарă. **3.** fluvio-litorale. **4.** Padului. **5.** Italică. **6.** Alpii Dinarici.

II. 1. a. **2.** c. **3.** a. **4.** a. **5.** b. **6.** b. **7.** a. **8.** a. **9.** b. **10.** d. **11.** a. **12.** b. **13.** b. **14.** b. **15.** c. **16.** b. **17.** a. **18.** a. **19.** d. **20.** a. **21.** b. **22.** c. **23.** d. **24.** a. **25.** d. **26.** b. **27.** a. **28.** b. **29.** b. **30.** c. **31.** a. **32.** d. **33.** b.

III. 1. Se va preciza, conform cerințelor, deosebirea în geneza Podișului Getic față de cea a Subcarpaților Curburii.
 2. Se va realiza un text coerent și corect, referitor la tipurile genetice de relief din Europa. 3. Câmpie de acumulare glaciară: Câmpia Nord-Europeană; câmpie fluvio-lacustră: Câmpia Română; câmpie fluvio-litorală: Câmpia Precaspică; câmpie pe structură de podiș: Câmpia Europei de Est. 4. Se vor defini termenii solicitați. 5. Se vor compara: a. Italia și Rusia (două deosebiri referitoare la formele de relief de tip montan) și b. Carpații Meridionali situați între Olt și Jiu și Carpații Moldo-Transilvani (o asemănare și două deosebiri referitoare la relief). 6. Se va realiza profilul transversal prin România, de-a lungul paralelei de 46° lat. N, precizând principalele unități de relief.

7. – cinci subunități de relief în care este prezent relieful glaciar: Carpații Maramureșului și ai Bucovinei (grupa nordică a Carpaților Orientali), Grupa Bucegi, Grupa Făgăraș, Grupa Parâng, Grupa Retezat-Godeanu;

- unitatea de relief în care este cel mai bine reprezentat relieful carstic: Carpații Occidentali;
- munții vulcanici din vestul Carpaților Orientali, de la nord spre sud: Oaș, Gutâi, Tibleș, Călimani, Gurghiu, Harghita; Călimani – 2100 m – Vf. Pietrosu;
- cea mai veche subunitate de relief: Podișul Casimcei (Podișul Dobrogei Centrale);
- unitatea de relief caracterizată printr-un „mozaic petrografic”: Munții Apuseni;
- unitatea de relief unde stratele de roci prezintă boltiri sub forma „domurilor gazeifere”: Depresiunea colinară a Transilvaniei;
- două subunități de relief unde sunt frecvente alunecările de teren: de exemplu, Podișul Bârladului, Subcarpații Curburii și Podișul Transilvaniei;
- cea mai întinsă depresiune intramontană: Brașov;
- vârfurile de peste 2500 m din Carpații Meridionali, de la vest spre est: Peleaga, Parângu Mare, Negoiu, Moldoveanu, Omu;
- trei caracteristici ale reliefului: varietatea, proporționalitatea, concentricitatea;
- principalele depresiuni intramontane din Carpații Orientali, începând cu cele din Carpații Maramureșului și ai Bucovinei și terminând cu cele din Carpații Curburii: Depresiunea Maramureșului, Depresiunea Câmpulung Moldovenesc, Depresiunea Dornelor, Depresiunea Giurgeu, Depresiunea Ciuc, Depresiunea Comănești; Depresiunea Brașov, Depresiunea Baraolt, Depresiunea Întorsura Buzăului;